

Sygn. akt III KS 9/21

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski

w sprawie **M.G.** uniewinnionego od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535e § 1 k.p.k.),

w dniu 15 czerwca 2021 r. skargi obrońcy oskarżonego
od wyroku Sądu Okręgowego w L.

z dnia 11 marca 2021 r., sygn. akt V Ka (...),

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w L.

z dnia 9 grudnia 2020 r., sygn. akt III K (...),

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić skargę;

2. obciążyć M.G. kosztami postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w L., wyrokiem z 11 marca 2021 r., uchylił i przekazał do ponownego rozpoznania zaskarżony apelacją oskarżyciela publicznego wyrok Sądu Rejonowego w L. z 9 grudnia 2020 r., mocą którego M.G. został uniewinniony od popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 279 § 1 k.k. w zb. z art. 288 § 1 k.k.

Od orzeczenia Sądu odwoławczego skargę wniósł obrońca w trybie art. 539a § 1 k.p.k. Zarzucił w niej naruszenie przepisów postępowania karnego, tj. art. 454 § 1 k.p.k. przez jego błędne zastosowanie.

W odpowiedzi na skargę prokurator Prokuratury Rejonowej w L. wniósł o oddalenie skargi jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W myśl art. 437 § 2 k.p.k. wyrok kasatoryjny przed sądem odwoławczym może zapaść wyłącznie w ściśle określonych wypadkach: a) zaistnienia uchybień z art. 439 § 1 k.p.k.; b) wystąpienia przeszkody w postaci reguły *ne peius* z art. 454 § 1 k.p.k.; c) konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości (art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k.).

Obrońca przedstawił stanowisko, że wyrok kasatoryjny, który zapadł przed Sądem Okręgowym w L. w sprawie M. G., nie może się ostać. W jego ocenie powołanie przez Sąd reguły *ne peius* miało być przedwczesne, albowiem powinno być poprzedzone uzupełnieniem postępowania dowodowego.

Aby zbadać zasadność kierunku procedowania Sądu Okręgowego w L. za punkt wyjścia należało przyjąć, że uchylając zaskarżone apelacją orzeczenie pierwszoinstancyjne, Sąd powołał art. 454 § 1 k.p.k. i zaznaczył, że reguła zawarta w tym przepisie blokuje go przed zmianą uniewinniającego rozstrzygnięcia, które jest niesłuszne. Wskazanie powyższej podstawy prawnej mogłoby się okazać niewystarczające, gdyby z zaskarżonego uzasadnienia nie wynikało wprost, że dysponując kompletnym materiałem dowodowym, Sąd ten odmiennie od Sądu *meriti* ocenił wnioski płynące z ustaleń faktycznych poczynionych na etapie procedowania pierwszoinstancyjnego i w ich obliczu dostrzegł rysującą się perspektywę wydania wyroku skazującego. Tymczasem Sąd *ad quem* przedstawił pogląd o częściowej zasadności apelacyjnego zarzutu z art. 438 pkt 3 k.p.k. i kategorycznie uznał, że uniewinnienie M. G. było efektem błędu w ustaleniach faktycznych, a konkretnie skutkiem nieuzasadnionego przyjęcia, że „był jedynie widzem przestępstwa”. Jednocześnie Sąd odwoławczy nie tylko nie dopatrzył się żadnych rozbieżności wymagających usunięcia, ale wręcz kategorycznie uznał, że stan faktyczny w sprawie wskazuje na popełnienie przez M.G. przestępstwa pomocnictwa do włamania. Argumentację skarżącego osłabiał dodatkowo fakt, że nie wskazał, w jakim zakresie materiał dowodowy powinien być uzupełniony, a więc na czym konkretnie miałoby polegać zaniechanie na etapie drugoinstancyjnym w postaci braku samodzielnego konwalidowania przez Sąd *ad quem* uchybienia zmierzającego do dokonania ustaleń faktycznych zgodnych z prawdą, jak tego wymaga art. 2 § 2 k.p.k. Wbrew wywodom zawartym w skardze, Sąd Okręgowy

przedstawił stanowisko, że zgromadzone dowody wskazują na wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego czynu przestępnego i wydania wobec niego wyroku skazującego. Wchodząca w grę reguła *ne peius* obligowała zatem Sąd odwoławczy do uchylenia wyroku Sądu Rejonowego w części dotyczącej M.G. i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w dyspozytywnej części postanowienia (art. 539e § 2 k.p.k.). O kosztach postępowania skargowego orzeczono po myśli art. 539f k.p.k. w zw. z art. 527 § 2 k.p.k.